

Resolutie van het Europees Comité van de Regio's over het Commissievoorstel voor een besluit van de Raad betreffende de constatering van een duidelijk gevaar voor een ernstige schending, door de Republiek Polen, van de rechtsstaat

(2018/C 176/03)

HET EUROPEES COMITÉ VAN DE REGIO'S (CvdR),

- gezien het voorstel van de Commissie aan de Raad van 20 december 2017 om een besluit vast te stellen krachtens artikel 7, lid 1, van het Verdrag betreffende de Europese Unie (VEU);
 - gezien zijn resolutie van 23 maart 2017 over De rechtsstaat in de EU vanuit lokaal en regionaal perspectief;
 - gezien zijn advies van 12 februari 2015 over Lokale en regionale overheden en de multilevel-bescherming van de rechtsstaat en de grondrechten in de EU;
 - gezien de resolutie van het Europees Parlement van 15 november 2017 over Rechtsstaat en democratie in Polen: stand van zaken;
 - gezien het advies van de Commissie van Venetië van 8-9 december 2017 over de ontwerpwet tot wijziging van de wet inzake de Nationale Raad voor Justitie; over de ontwerpwet tot wijziging van de wet inzake het Hooggerechtshof, zoals voorgesteld door de president van Polen; en over de wet inzake de organisatie van gewone rechtbanken, goedgekeurd door de Commissie tijdens haar 113e plenaire vergadering;
1. wijst erop dat het gehecht is aan de reeks gemeenschappelijke kernwaarden waarop de Europese Unie is gegrondvest, waaronder de eerbiediging van de democratie en de rechtsstaat, zoals vastgelegd in artikel 2 van het VEU, het Handvest van de grondrechten van de EU en het Europees Verdrag voor de rechten van de mens (EVRM);
 2. is van mening dat deze waarden de basis vormen voor wederzijds vertrouwen tussen de lidstaten onderling, tussen de lidstaten en de EU-instellingen, en tussen alle bestuursniveaus;
 3. beklemtoont dat de meeste beginselen die aan de rechtsstaat ten grondslag liggen — het legaliteitsbeginsel, eerbiediging van de grondrechten, gelijkheid voor de wet, vrijheid van meningsuiting en vrijheid van vergadering, transparantie, aansprakelijkheid, scheiding der machten, een democratisch en pluralistisch proces voor de vaststelling van wetgeving, rechtszekerheid, verbod op willekeur van de uitvoerende macht, onafhankelijke en onpartijdige rechters, en doeltreffende rechterlijke toetsing — van rechtstreeks belang zijn voor het functioneren van lokale en regionale overheden en een voorwaarde vormen voor hun actieve deelname aan het Europese integratieproces;
 4. betuigt daarom zijn steun aan het Commissievoorstel aan de Raad van 20 december 2017 om een besluit vast te stellen krachtens artikel 7, lid 1, van het Verdrag betreffende de Europese Unie, op basis van de constatering dat er in Polen een duidelijk gevaar bestaat voor een ernstige schending van de rechtsstaat;
 5. zou graag zien dat de Poolse regering en de Commissie in een constructieve dialoog bespreken hoe de situatie vóór 20 maart 2018 kan worden aangepakt, met name om overloopeffecten op het EU-besluitvormingsproces te voorkomen, waarbij ook gedacht moet worden aan voorstellen die de Commissie zal indienen voor de programmeringsperiode na 2020;
 6. is ertegen gekant dat er om politieke redenen ex-postvoorwaarden worden opgelegd, want dit zou kunnen betekenen dat lokale en regionale overheden gegijzeld worden door beleid van de nationale overheid met als risico dat EU-financiering voor steden en regio's wordt opgeschort. Het cohesiebeleid niet mag worden onderworpen aan voorwaarden op Europees niveau waarop de lokale en regionale overheden en andere begunstigen geen invloed kunnen uitoefenen. Niettemin wijst het CvdR op reeds bestaande bepalingen in de partnerschapsovereenkomsten op grond waarvan financiering kan worden opgeschort indien de rechtsstaat door lokale en regionale overheden wordt geschonden. Ook uit het zijn bezorgdheid over de verenigbaarheid van mogelijke politieke voorwaarden voor toegang van steden en regio's tot EU-financiering met het evenredigheidsbeginsel;
 7. benadrukt tevens dat een inbreukprocedure tegen een lidstaat bij het Europees Hof van Justitie kan leiden tot een besluit van het Hof om boeten op te leggen aan de centrale overheid;

-
8. draagt zijn voorzitter op om deze resolutie aan de Europese Commissie, het Europees Parlement, het Bulgaarse voorzitterschap van de Raad en de voorzitter van de Europese Raad toe te sturen.

Brussel, 1 februari 2018.

De voorzitter
van het Europees Comité van de Regio's
Karl-Heinz LAMBERTZ
